

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL KAUNO IR KLAIPĖDOS MIESTŲ CENTRINIŲ PAŠTŲ PASTATŲ PRITAIKYMO
VISUOMENĖS POREIKIAMS GALIMYBIŲ ATASKAITOJE PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ**

2021-02-03 Nr. NV-238

Vilnius

Projekto rengėjas: Susisiekimo ministerija.

Projekto tikslas: Priimti sprendimus dėl Kauno ir Klaipėdos miestų centrinių paštų pastatų įveiklinimo galimybių studijų parengimo.

Dabartinė situacija:

Susisiekimo ministerija teikia svarstyti tarpinstitucinės darbo grupės centrinių paštų pastatų pritaikymo ir išsaugojimo visuomenės poreikiams klausimams spręsti, sudarytos susisiekimo ministro 2020 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 3-2, parengtą Kauno ir Klaipėdos miestų centrinių paštų pastatų pritaikymo visuomenės poreikiams galimybių ataskaitą.

Darbo grupė ataskaitoje pažymėjo, kad, norint objektyviai įvertinti ne tik viešųjų diskusijų metu pristatytus, bet ir kitus galimus Kauno ir Klaipėdos miestų centrinių paštų pastatų įveiklinimo variantus, atlikti jų detalią analizę ir rasti optimalų sprendimą, reikia parengti šių pastatų įveiklinimo galimybių studijas.

Todėl kartu teikiamas Vyriausybės pasitarimo atitinkamo protokolinio sprendimo projektas.

Paminėtina, kad darbo grupės ataskaitoje, be kita ko, siūloma, siekiant nesudaryti prielaidų, kad neribotą laiką tęstųsi neapibrėžta situacija dėl Kauno ir Klaipėdos miestų centrinių paštų pastatų, sprendimus dėl jų priimti per kaip įmanoma trumpesnę terminą, o jų nepriėmus ir nepradėjus organizuoti pastatų įveiklinimo galimybių studijų įsigijimo per 4 mėnesius ir neatlikus šių galimybių studijų per 10 mėnesių nuo ataskaitos patvirtinimo darbo grupėje dienos, pritarti Kauno ir Klaipėdos miestų centrinių pašto pastatų pardavimui.

Projekto esmė:

Vyriausybės pasitarimo protokoliniu sprendimu siūloma: pritarti, kad būtų parengtos Kauno ir Klaipėdos miestų centrinių paštų pastatų įveiklinimo galimybių studijos, ir pavesti Kultūros ministerijai organizuoti šių studijų parengimą iš valstybės biudžeto lėšų.

Derinimas:

Apie derinimą su suinteresuotomis ministerijomis teikime nenurodoma.

(turėtų būti derinama su Kultūros ministerija ir Finansų ministerija)

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytume svarstyti Vyriausybės pasitarime.

Patarėjas

Vaclovas Medišauskas, tel. 8 706 63 814, el. p. vaclovas.medisauskas@lr.lt

PAGRINDINIAI ATASKAITOS AKCENTAI

PASTATŲ ĮVEIKLINIMO GALIMYBĖS

AB Lietuvos paštas, siekdama įvykdyti jai nustatytus ilgalaikius ir trumpalaikius finansinius ir nefinansinius tikslus ir lūkesčius, efektyviai valdyti savo turtą ir jį maksimaliai išnaudoti, kaip pašto ir su tuo susijusių paslaugų tiekėjas, koncentruotis į pagrindinę veiklą, užtikrinti maksimalią grąžą valstybei, priėmė sprendimą jai nuosavybės teise priklausančius Kauno ir Klaipėdos miestų centrinių paštų pastatus parduoti viešuose aukcionuose.

Įvairios institucijos ir įvairių visuomenės grupių atstovai išreiškė didelį susirūpinimą tolesniu šių pastatų likimu. Atsižvelgdama į tai, siekdama įsiklausyti į visuomenės poreikius ir atsižvelgti į valstybės interesus, susijusius su centrinių paštų pastatais Kaune ir Klaipėdoje, Susisiekimo ministerija paskelbė viešąsias konsultacijas ir sudarė tarpinstitucinę darbo grupę centrinių paštų pastatų pritaikymo ir išsaugojimo visuomenės poreikiams klausimams spręsti (susisiekimo ministro 2020 m. sausio 2 d. įsakymas Nr. 3-2 „Dėl darbo grupės centrinių paštų pastatų pritaikymo ir išsaugojimo visuomenės poreikiams klausimams spręsti“).

Pasiūlymai dėl Kauno ir Klaipėdos miestų centrinių paštų pastatų įveiklinimo buvo pristatyti Kaune ir Klaipėdoje įvykusių viešųjų diskusijų metu. Darbo grupė pritarė toliau nagrinėti šiuos viešųjų diskusijų metu pristatytus pasiūlymus:

✓ Kauno miesto centrinio pašto pastate – „Lietuvos architektūros centras“ (pasiūlė iniciatyvinė grupė „Paštininkai“, palaikymą jai išreiškė Lietuvos architektų sąjunga).

Kauno miesto savivaldybė informavo, kad neturi poreikio perkelti kurių nors savivaldybės funkcijų vykdymą į Kauno miesto centrinio pašto pastatą.

✓ Klaipėdos miesto centrinio pašto pastate – Klaipėdos miesto „galerija-muziejus“, „Profesoriaus A. Kliševičiaus vardo kaligrafijos ir rašto meno mokykla“, „Jaunųjų menininkų rezidentūra“ (pasiūlė Lietuvos dailininkų sąjungos Klaipėdos skyrius), „Piligrimų centras“ (pasiūlė (žodžiu) Telšių vyskupijos kurija).

Klaipėdos miesto savivaldybė informavo, kad šiame pastate būtų galimas tokių funkcijų vykdymas: civilinės būklės aktų – santuokų registravimas; muziejinė veikla (atskira ekspozicija, kurią kuruotų savivaldybės muziejus).

PASTATŲ SAVININKO KLAUSIMAS

Darbo grupė nutarė, kad iš esmės tinkamiausias Kauno miesto centrinio pašto pastato perdavimo valstybės nuosavybės būdas yra jo paėmimas visuomenės poreikiams, vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nuostatomis. Pažymėtina, kad Vyriausybės 2019-07-31 nutarimu Nr. 803 Kauno centrinio pašto rūmai buvo paskelbti kultūros paminklu. Taip buvo sudarytos teisinės prielaidos rengti kitą Vyriausybės nutarimą, kurio pagrindu Kauno centrinio pašto rūmai būtų įrašomi į Valstybinės reikšmės istorijos, archeologijos ir kultūros objektų sąrašą (kol kas tai nėra padaryta).

Įrašius pastatą į Valstybinės reikšmės istorijos, archeologijos ir kultūros objektų sąrašą, atsirastų galimybė taikyti minėtas Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatas, t. y. paimti visuomenės poreikiams.

Darbo grupė siūlo už paimtą visuomenės poreikiams Kauno miesto centrinio pašto pastatą AB Lietuvos paštui atlyginti perduodant AB Lietuvos paštui lygiavertį valstybės nekilnojamąjį turtą, kurį šiuo metu patikėjimo teise valdo VĮ Turto bankas (preliminarus tokio turto sąrašas nurodytas ataskaitos priede).

Kauno miesto centrinio pašto pastato rinkos vertė – 2.753.000,00 Eur.

Darbo grupė pritaria, kad yra tikslinga kreiptis į Kultūros paveldo departamentą prie Kultūros ministerijos dėl galimybės paskelbti Klaipėdos miesto centrinio pašto pastatą kultūros paminklu įvertinimo, atsižvelgiant į jo vertingąsias savybes. Pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos

įstatymą kultūros paminklais gali būti skelbiami tik nacionalinės reikšmės kultūros paveldo objektai. Šiuo metu Klaipėdos miesto centrinio pašto pastatą sudarantiems kultūros paveldo objektams yra nustatyti skirtingi reikšmingumo lygmenys (nacionalinis ir regioninis). Jeigu, įvertinus Klaipėdos miesto centrinio pašto pastato vertingąsias savybes, būtų konstatuota, kad šis objektas gali būti skelbiamas kultūros paminklu, tuomet gali būti taikoma tokia pati jo perdavimo valstybės nuosavybės procedūra, kaip ir Kauno miesto centrinio pašto pastato atveju.

Klaipėdos miesto centrinio pašto pastato rinkos vertė – 1.300.000,00 Eur.

Kauno ir Klaipėdos miestų savivaldybės informavo, kad Kauno ir Klaipėdos miestų centrinių paštų pastatų perėmimas šių savivaldybių nuosavybės būtų svarstomas tik skyrus tikslinį finansavimą, reikalingą pastatams sutvarkyti ir įveikinti.

PASTATŲ VALDYTOJO (PATIKĖTINIO) KLAUSIMAS

Perėmus valstybės nuosavybės Kauno miesto centrinio pašto pastatą, o įvykdžius pirmiau nurodytas procedūras – ir Klaipėdos miesto centrinio pašto pastatą, šie pastatai turėtų būti Vyriausybės nutarimu perduoti valstybės turto patikėjimo teisės subjektui valdyti, naudoti, disponuoti jais patikėjimo teise. Naujieji pastatų valdytojai turėtų organizuoti darbus, reikalingus atitinkamam pastatui sutvarkyti ir įveikinti.

DARBO GRUPĖS PASIŪLYMAI

Ataskaitoje pateikiami pagrindiniai žingsniai, kuriuos reikia atlikti, siekiant Kauno ir Klaipėdos miestų centrinių paštų pastatus perimti valstybės nuosavybės, juos sutvarkyti ir įveikinti.

1. Dėl Kauno miesto centrinio pašto pastato:

1.1. Kultūros ministerijai organizuoti Kauno miesto centrinio pašto pastato įveiklinimo galimybių studijos atlikimą iš valstybės biudžeto lėšų; jeigu sprendimas dėl pastato perėmimo valstybės nuosavybės būtų priimtas neatlikus galimybių studijos, pastato įveiklinimo galimybių studijos atlikimą organizuoti paskirtam naujam pastato valdytojui (užbaigus pastato perėmimo valstybės nuosavybės procedūras, nurodytas 1.2.1–1.2.4 papunkčiuose);

1.2. Vyriausybei priimti sprendimus:

1.2.1. dėl Kauno miesto centrinio pašto pastato įrašymo į Valstybinės reikšmės istorijos, archeologijos ir kultūros objektų sąrašą;

1.2.2. dėl Kauno miesto centrinio pašto pastato paėmimo visuomenės poreikiams;

1.2.3. dėl Kauno miesto centrinio pašto pastato perdavimo valstybės turto patikėjimo teisės subjektui valdyti, naudoti, disponuoti juo patikėjimo teise;

1.2.4. dėl VĮ Turto banko valdomo valstybės nekilnojamojo turto kaip įnašo perdavimo AB Lietuvos paštui, didinant AB Lietuvos pašto įstatinį kapitalą (jei AB Lietuvos paštui už visuomenės poreikiams paimtą turtą būtų atlyginama perduodant lygiavertį VĮ Turto banko valdomą valstybės nekilnojamąjį turtą);

1.2.5. dėl lėšų skyrimo Kauno miesto centrinio pašto pastato restauracijai atlikti.

1.3. paskirtam naujam Kauno miesto centrinio pašto pastato valdytojui organizuoti:

1.3.1. Kauno miesto centrinio pašto pastatui sutvarkyti reikalingus darbus;

1.3.2. Kauno miesto centrinio pašto įveiklinimą.

2. Dėl Klaipėdos miesto centrinio pašto pastato:

2.1. Kultūros ministerijai kartu su Klaipėdos miesto savivaldybe organizuoti Klaipėdos miesto centrinio pašto pastato įveiklinimo galimybių studijos atlikimą iš valstybės biudžeto lėšų; jeigu sprendimas dėl pastato perėmimo valstybės nuosavybės būtų priimtas neatlikus galimybių studijos, pastato įveiklinimo galimybių studijos atlikimą organizuoti paskirtam naujam pastato valdytojui (užbaigus pastato perėmimo valstybės nuosavybės procedūras, nurodytas 2.3.1–2.3.4 papunkčiuose);

2.2. kreiptis į Kultūros paveldo departamentą prie Kultūros ministerijos dėl galimybės Klaipėdos miesto centrinio pašto pastatą sudarantiems kultūros paveldo objektams nustatyti vienodą – nacionalinio – reikšmingumo lygmenį;

2.3. Vyriausybei priimti sprendimus:

2.3.1. dėl Klaipėdos miesto centrinio pašto pastato paskelbimo kultūros paminklu (jeigu, įvertinus Klaipėdos miesto centrinio pašto pastato vertingąsias savybes, būtų konstatuota, kad šis objektas gali būti skelbiamas kultūros paminklu);

2.3.2. dėl Klaipėdos miesto centrinio pašto pastato įrašymo į Valstybinės reikšmės istorijos, archeologijos ir kultūros objektų sąrašą;

2.3.3. dėl Klaipėdos miesto centrinio pašto pastato paėmimo visuomenės poreikiams;

2.3.4. dėl Klaipėdos miesto centrinio pašto pastato perdavimo valstybės turto patikėjimo teisės subjektui valdyti, naudoti, disponuoti juo patikėjimo teise;

2.3.5. dėl VĮ Turto banko valdomo valstybės nekilnojamojo turto kaip įnašo perdavimo AB Lietuvos paštui, didinant AB Lietuvos pašto įstatinį kapitalą (jei AB Lietuvos paštui už visuomenės poreikiams paimtą turtą būtų atlyginama perduodant lygiavertį VĮ Turto banko valdomą valstybės nekilnojamąjį turtą);

2.3.6. dėl lėšų skyrimo Klaipėdos miesto centrinio pašto pastato restauracijai atlikti;

2.4. paskirtam naujam Klaipėdos miesto centrinio pašto pastato valdytojui organizuoti:

2.4.1. Klaipėdos miesto centrinio pašto pastatui sutvarkyti reikalingus darbus;

2.4.2. Klaipėdos miesto centrinio pašto įveiklinimą.
